

Karl XIV Johan: Tal i norska stortinget den 8 november 1814

Talare

Karl XIV Johan
Sverige och Norges kung

Datum

8 november 1814

Gode Herrar och Norrske Män, president och samtliga ledamöter af Norrignes rikes storting!

Konungen har uppnått målet för de önsknigar, dem han aldrig upphört att göra för Skandinaviska halföns lycka och sjelfbestånd. Dess tvänne folk hafva afsvurit sig sina långa och olyckliga tvister, och hädanefter skola de endast täfla i kärlek för det gemensamma fäderneslandet. J hafven medverkat, gode Herrar och Norrske män! till detta stora ändamål och derigenom förvärfvat eder heliga anspråk på eder Konungs välbehag och edra medborgares tacksamhet.

Det var Konungen den dubbla äran förehållen, att se tvänne sina folk, otvunget och enhälligt, tillbjuda honom kronan. Emot Svenskarna gjorde han ej sin arfsrätt gällande, och emot eder föredrog han de anspråk, som för hans hjerta egde ett högre värde, dem nämligen, som från eder kärlek härledes, framför de rättigheter, dem heliga förbund honom förvärfvat. Jemnlige i naturliga fördelar, har Konungen alltid velat, att Norrmän och Svenskar borde åtnjuta samma likhet i afseende på deras statsförfattningar, och den nya grundlag, som I nyligen, gemensamt med Konungen, antagit, skall på en gång tjena till borgen för eder frihet och till prof för Europa på eder Konung aktning för edra rättigheter.

Gode Herrar och Norrske män! J skolen svara mot det rättvisa förtroende, Han hyser för eder, J skolen vägleda detta redliga folk, och, sedan J med nit uppfyllt lagstiftarens kall, skolen J använda edra kunskaper och edra bemödanden, att göra den styrelse älskad, som J upprättat.

För att bereda medlen därtill, är det magtpåliggande att upplysa nationen om hennes belägenhet och möjliga förhoppning. Det är nödigt, att hon ej påbördar den nya regeringen de olyckor, som den ej vållat; det är nödigt, att folket får

veta, i hvad tillstånd Konungen funnit edert penningväsende och allmänna ärendenas förvaltning, för att opartiskt kunna bedöma de förbättringar, som af dess regering bör blifva en naturlig följd. J skolen erhålla en proposition, rörande de preparatoriska steg, som i detta afseende bör tagas.

Föreningen mellan Sverige och Norrige är grundad på deras geographiska belägenhet, på bägge folkens national lynne, på deras inbördes fördelar och på den vishet, som råder i deras öfverläggningar, jag tillägger ytterligare, på den kärlek som de båda hysa för personlig frihet, för egande rättens helgd och för ett representativt regeringsätt. Vi skola äfven alltid förblifva tvänne förenade och oberoende folk. Nöjda med de landamären, naturen för oss utstakat, och öfvertygade om den höga sanning, att utöfver deras gräns finnes ej för oss något verkligt godt, skall vår statslära blifva, att icke begynna krig, men att heligt bibehålla det goda förstånd, som råder med alla magter.

Då Försynen således inom samma krets inneslutit vår sällhet och våra pligter, drager jag ej i betänkande, att inför verldens ögon åtaga mig det högtidliga löfte, att aldrig något fremmande välde skall oskära eder jord eller kränka edra rättigheter.

Gode Herrar och Norrske män! Konungen antager grundlagen, sådan den mellan eder och Hans Majestäts commissarier blifvit öfverenskommen. Han förbehåller sig, att till Svenska ständernas godkännande framställa de articlar hvarigenom förändringar eller jemkningar uti Svenska grundlagen uppkomma.

Det är i Konungens namn, som jag nu, gode Herrar och Norrske män! öfverlemnar Hans Majestäts ed, att styra och regera konungariket Norrige efter dess constitution och lagar, och som jag uppfodrar eder att till Konungen aflägga ed.

Det förbund, hvaruti han med Norrska folket ingått, skall således vinna sin slutliga fullbordan. Må Försynen, som vaka öfver rikens öden, välsigna denna högtidliga stund, som för den Skandinaviska halföns bägge folkslag öppnar ett nytt tidhvarf af ära och sällhet. Jag skall understödja Konungens faderliga omsorg för Norrmännens väl och hos min son inplanta den kärlek och tillgifvenhet, jag hyser för dem. Midt ibland vapnens dån, och under det jag på Germaniens fält, i förening med Sveriges bundsförvandter, gick att motsätta mig det mest förfärliga tyrrani, som hvilat öfver Europa, var min blick alltid

fästad på denna stund, såsom det högsta pris för mina mödor; och den fredliga palm, jag i dag mottager af ett fritt folk, öfvergår vida i mitt hjerta alla segerns lagar. Jag förnyar eder, gode Herrar och Norrske män! uttrycket af mina lika så lifliga, som uppriktiga tankesätt.

Taggar

1810-tal, 1814, Kungahuset, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/karl-xiv-johan-tal-i-norska-stortinget-den-8-november-1814>